

20. Гончаров Н. Д. Применение методов биотехнологии для селекции, оздоровления и размножения картофеля : уч. пос. / Н. Д. Гончаров, Н. С. Кожушко, В. Д. Рудь. – Х.: ХСХН, 1987. – 68 с.
21. Гончаров М. Д. Технологічні основи насінництва картоплі: навч. посіб. / М. Д. Гончаров, Н. С. Кожушко, В. І. Дубовик. – Суми: СНАУ, 2004. – 108 с.
22. Иванюк В. Г. Подготовка посадочного материала / В. Г. Иванюк // Настольная книга картофелевода. – Мн.: Рэйплац, 2008. – С. 48–52.
23. Кожушко Н. С. Прискорене розмноження нових сортів картоплі / Н. С. Кожушко, Л. В. Крючко, О. Г. Войтенко, Р. О. Васянін // Вісник СНАУ. – 2004. – Вип. 6 (9). – С. 7–9.
24. Костюк І. І. Прискорене розмноження насінневої картоплі: реком. / І. І. Костюк. – Немішаєве: ІК УААН, 2002. – 7 с.
25. Теслюк П. С. Різання бульб / П. С. Теслюк, В. П. Куприянов, В. Д. Пахольчук // Порадник картопляра. – К., 2008. – С. 98–100.
26. Бондарчук А. А. Наукові основи насінництва картоплі в Україні / А. А. Бондарчук. – Біла Церква, 2010. – С. 224–227.

НЕМАТОДОУСТОЙЧЕВЫЕ СОРТА КАРТОФЕЛЯ И УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ЭЛЕМЕНТОВ ИХ СЕМЕHOBOДCTBA В СЕВЕРНОЙ ЛЕСОСТЕПИ УКРАИНЫ

Н. С. Кожушко, Н. Н. Сахошко

Изложены результаты исследования усовершенствования элементов семеноводства десяти нематодоустойчивых сортов картофеля селекции Сумского НАУ. Доказана эффективность использования приемов повышения коэффициента размножения на торфяных почвах (16-14), загущенных посевах (15-12), при резки посадочных клубней (19-9); проращивание семенных клубней и оптимальные сроки посадки обоснованы прибавкой урожайности (10-40 %); разработанные дифференцированные нормы посадки по фракционному составу клубней снижали расход посадочного материала на 0,1-0,7 т/га. Определена специфичность сортов на формирование урожая при использовании элементов адаптивного семеноводства. Предлагаются способы прогнозирования урожайности картофеля.

Ключевые слова: картофель, сорта, нематодоустойчивость, семеноводство, математическое моделирование.

NEMATODE-RESISTANT CULTIVARS OF POTATOES AND IMPROVEMENT OF ELEMENTS OF THEIR SEED IN THE NORTHERN FOREST STEPPE OF UKRAINE

N. S. Kozhushko, N. N. Sahoshko

The results of the study as to improving of ten seed elements of nematode-resistance potato varieties in Sumy NAU is given in the article. The use efficiency of the increase index development on peat soils (16-14), thickened sowing (15-12), with the cutting of seed potato (19-9) is proved; germination of seed tubers and optimal planting dates proves yields increasing (10-40%); developed differentiated landing norms according to fractional tuber composition reduces the cost of planting material to 0.1-0.7 t / ha. The specificity of the crop varieties on the yield formation by using of the adaptive seed elements is determined.

Key words: potato, variety, nematode-resistance, seed, mathematical modeling.

Надійшла до редакції: 10.05.2016.

Рецензент: Власенко В.А.

УДК: 633.522:631.52

УСПАДКОВУВАНІСТЬ ОЗНАКИ НАСІННЕВОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ ГІБРИДАМИ ЛЬОНУ-ДОВГУНЦЯ F₁ У РЕЗУЛЬТАТІ МІЖСОРТОВИХ СХРЕЩУВАНЬ

Р. С. Бодян, м.н.с.,

І. В. Верещагін, м.н.с., к.с-г.н.

Дослідна станція луб'яних культур Інституту сільського господарства Північного Сходу НААН

*Селекція льону-довгунця була спрямована на розв'язання питань підвищення вмісту волокна та його якості, а також стійкості до вилягання та основних хвороб. У той же час малодослідженими залишалися питання щодо збільшення насінневої продуктивності сортів льону-довгунця. У статті представлено результати схрещування сортів різних різновидів *Linum usitatissimum* на підвищення насінневої продуктивності. Розкриваються особливості успадкованості ознаки маси насіння гібридами льону-довгунця F₁ та подається інформація про ступінь домінування і насінневу продуктивність гібридів.*

Ключові слова: льон-довгунець, гібрид, успадкування, ступінь домінування, маса насіння, насіннева продуктивність, гетерозис.

Постановка проблеми. Культура льону- | довгунця відома людству впродовж декількох ти-

сяч років і в переліку технічних культур їй відводиться поважне місце. Для науково-виробничих цілей застосовується наступна внутрішньовидова ботанічна класифікація культурного льону – вид, різновид, сорт, форма – з розділенням різновидів за морфологічними ознаками, біологічними та господарськими властивостями на п'ять груп: льон-довгунець, льон-межеумок, льон-кудряш, крупнонасіньвий льон, сланкий льон [1, 2].

Льон-довгунець здатен давати високоякісне волокно, з якого виготовляють тканини різноманітного призначення – від тонких батистових і серветкових до брезентів та мішковини. Вміст волокна у сучасних сортів льону перевищує 30%, при цьому урожайність волокна складає 1,5–2,0 т/га. Урожай насіння льону-довгунця коливається в межах від 0,5 до 1,0 т/га [2–4].

Останнім часом зростає попит на насіння льону-довгунця, оскільки, у свою чергу, зростає інтерес до продукції, котра ним і забезпечується. З насіння, що містить 35–37% жиру, отримують лляну олію, котру застосовують для виготовлення високоякісної олифи, а також лаків, фарб, плівок, лінолеуму, термоізоляційних дротів [1, 2]. Вживання лляної олії запобігає в організмі людини окисленню ліпідів клітинних мембран, резистентності до інсуліну, сприяє нормальному розвитку плоду, процесам росту, правильному розвитку головного мозку, органів зору, статевих залоз, поліпшує біохімію нервової системи, роботу синапсів, передачу нервових імпульсів, мозкову активність, регулювання артеріального тиску та рівня холестерину в крові [2, 5, 6].

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

На сьогоднішній день селекція льону-довгунця насичена багатьма успішними результатами з підвищення вмісту волокна та його якості, стійкості до збудників основних хвороб (фузаріозу, антракнозу, поліспорозу); також одним з пріоритетних завдань селекції була стійкість до вилягання. Проте питання підвищення насінневої продуктивності льону-довгунця поки що не отримало належної уваги науковців, окрім оцінки за даною ознакою сортів, що були у виробництві [7, 8].

Насіннева продуктивність льону-довгунця звичайно пов'язується з такими ознаками, як кількість коробочок, кількість гілочок у суцвітті, маса 1000 насінин тощо [8, 9]. Але, на наш погляд, селекційну роботу слід вести також за масою насіння з рослини. Тому метою наших досліджень є розв'язання наступних питань:

- 1) встановлення особливостей успадкування ознаки маси насіння з рослини;
- 2) виокремлення найбільш перспективних гібридів для подальшої селекційної роботи.

Вихідний матеріал та методика досліджень. Як батьківські форми для гібридизації використовували сорти льону Глінум, Есмань, Зоря 87, Блакитно-помаранчевий, Надійний, Еврика, Оригінал (Україна), Левит 1, Брестський (Бі-

лорусь), Томський 16 (Росія), Lirina (Німеччина) колекції Дослідної станції луб'яних культур Інституту сільського господарства Північного Сходу НААН, контрастних за показниками насінневої продуктивності. Всього до досліджень залучено зразки трьох груп: льон-довгунець (Глінум, Есмань, Зоря 87, Левит 1), льон-межеумок (Брестський, Блакитно-помаранчевий, Томський 16), льон-кудряш (Надійний, Еврика, Оригінал, Lirina).

Батьківські форми висівали у розсаднику гібридизації вручну з міжряддями 10 см з нормою висіву 10 млн. схожих насінин на гектар (100 шт. схожих насінин на погонний метр). Гібридизацію проводили згідно наступної методики. Кастрацію материнських рослин здійснювали у вечірні години. За допомогою препарувальної голки видаляли пелюстки та пиляки, а саму квітку ізолювали ватним ізолятором. Запилення проводили наступного ранку, наносячи пилок батьківської квітки на приймочки материнських форм, попередньо знявши ізолятор. Після запилення рослини знову ізолювали [10].

Особливості успадкування ознаки насінневої продуктивності гібридами (визначення ступеня домінування) розраховували за формулою, яку запропонували G. M. Veil та R. E. Atkins (1965) [11]:

$$hp = \frac{F_1 - Mp}{P - Mp}$$

де hp – ступінь домінування;

F_1 – середнє значення ознаки у гібридних рослин;

Mp – середнє значення обох батьківських форм (p_1+p_2):2;

P – середнє значення кращої форми.

Домінування може бути додатнім (позитивним) і від'ємним (негативним), а також може проявлятися як:

– наддомінування батьківської форми з більшим вираженням ознаки, або гетерозис ($hp>1$);

– домінування батьківської форми з більшим вираженням, або позитивне домінування ($1\geq hp\geq 0$);

– проміжне успадкування ознаки ($hp=0$);

– домінування батьківської форми з меншим вираженням ознаки, або негативне домінування ($-1\leq hp<0$);

– наддомінування батьківської форми з меншим вираженням ознаки, або депресія ($hp<-1$).

Результати досліджень. У результаті застосування методу міжсортних схрещувань отримано 44 гібридні комбінації, при цьому найбільша кількість гібридів характеризується успадкуванням ознаки маси насіння за типом позитивного або негативного наддомінування.

Визначення ступеня домінування маси насіння зигот F_1 , отриманих комбінацій схрещувань у 2013 році, має наступні особливості. Так, гібридна комбінація Lirina/Есмань відзначається масою насіння 0,68 г і перевищує обидві батьківські форми, про що свідчить ступінь домінування 1,25.

Успадковування ознаки маси насіння гібрида Надійний/Левит 1 свідчить також про можливий прояв гетерозису. Маса насіння гібриду Гліnum/Брестский дорівнює 0,40 г, перевищуючи показники обох батьківських форм (табл. 1), що може свідчити про селекційну цінність цієї комбінації. Успадковування ознаки насінневої продуктивності у комбінації Есмась/Оригінал також відбувається за типом позитивного наддомінування (1,63). Маса насіння гібрида впевнено переважає обидві батьківські форми. Гібрид Левит 1/Оригінал характеризується значним переважанням батьківської форми з більшим вираженням досліджуваної ознаки. Маса насіння з рослини складає 0,42 г і ступінь домінування дорівнює 2,30.

Негативне наддомінування ознаки маса на-

сіння характерне для комбінації сортів Брестский/Гліnum, при цьому коефіцієнт домінування дорівнює -2,30. Гібрид Блакитно-помаранчевий/Зоря 87 також є прикладом переважання менш продуктивної за масою насіння форми. Комбінація Есмась/Блакитно-помаранчевий характеризується успадковуванням ознаки маса насіння з рослини за типом негативного наддомінування. Насіннева продуктивність гібрида значно поступається материнській формі. Розрахунок ступеня домінування комбінації Зоря 87/Надійний показав депресію за ознакою насінневої продуктивності. Визначення ступеня домінування схрещування Зоря 87/Брестский демонструє ще більшу депресію (-2,50), при масі насіння з рослини 0,33 г.

Таблиця 1

Ступінь домінування ознаки насінневої продуктивності в F₁ льону при міжсортних схрещуваннях, урожай 2013 р.

Гібридна комбінація	Маса насіння ♀, г	Маса насіння ♂, г	Маса насіння гібрида, г	Ступінь домінування
Lirina/Есмась	0,63	0,22	0,68	1,25
Надійний/Левит 1	0,41	0,32	0,48	2,75
Гліnum/Брестский	0,33	0,36	0,40	2,33
Есмась/Оригінал	0,22	0,38	0,43	1,63
Левит 1/Оригінал	0,32	0,38	0,42	2,30
Брестский/Гліnum	0,38	0,33	0,29	-2,30
Блакитно-помаранчевий/Зоря 87	0,70	0,35	0,26	-1,44
Есмась/Блакитно-помаранчевий	0,22	0,48	0,11	-1,90
Зоря 87/Надійний	0,35	0,56	0,30	-1,60
Зоря 87/Брестский	0,35	0,40	0,33	-2,50

Успадковування ознаки маси насіння рослинами F₁, що були отримані 2014 року, відбувається наступним чином. Гібрид Lirina/Есмась у цілому переважає батьківські форми за показниками насінневої продуктивності – вони складають 0,68 г, при цьому ступінь домінування дорівнює 1,25. Комбінацію схрещування Надійний/Гліnum можна вважати за прояв гетерозису, коли ступінь домінування складає 3,43 а гібрид, таким чином, переважає за продуктивністю як материнську, так і батьківську форми (табл. 2). Наступний гібрид Оригінал/Левит 1 є прикладом позитивного наддомінування, або гетерозису високої насінневої продуктивності (1,22). У комбінації Брест-

кий/Гліnum також спостерігається переважання більш продуктивної батьківської форми, що виявляється у порівняно високих показниках насінневої продуктивності. Аналогічний випадок спостерігається і в гібриду Брестский/Зоря 87, проте гібрид Блакитно-помаранчевий/Зоря 87 виявляє депресію за досліджуваною ознакою. У гібридній комбінації Блакитно-помаранчевий/Зоря 87 успадкування також відбувається за типом негативного наддомінування, при цьому ступінь його ще більший (-4,0). Гібрид Есмась/Брестский є прикладом негативного наддомінування найменш продуктивної батьківської форми, якою виступає сорт льону-довгунця Есмась.

Таблиця 2

Ступінь домінування ознаки насінневої продуктивності в F₁ льону при міжсортних схрещуваннях, урожай 2014 р.

Гібридна комбінація	Маса насіння ♀, г	Маса насіння ♂, г	Маса насіння гібрида, г	Ступінь домінування
Lirina/Есмась	0,63	0,22	0,68	1,25
Надійний/Гліnum	0,36	0,22	0,53	3,43
Оригінал/Левит 1	0,38	0,20	0,40	1,22
Брестский/Гліnum	0,38	0,27	0,42	1,80
Брестский/Зоря 87	0,40	0,22	0,43	1,30
Блакитно-помаранчевий/Зоря 87	0,70	0,35	0,26	-1,59
Блакитно-помаранчевий/Гліnum	0,50	0,33	0,10	-4,0
Есмась/Брестский	0,27	0,64	0,26	-1,11

Успадковування ознаки насінневої продуктивності в F₁ урожаю 2015 р. відбувається, здебільшого, за типами позитивного домінування та наддомінування (табл. 3). Гібрид Есмась / Lirina відзначається порівняно високою масою насіння

(0,62 г), що практично дорівнює більш продуктивній батьківській формі. Комбінація Lirina/Есмась перевищує батьківські форми за досліджуваною ознакою, котра успадковується за типом позитивного наддомінування. Lirina/Левит 1 є прикладом

позитивного домінування, як і Левит 1/Брестский. У схрещуванні Гліну́м/Брестский ступінь домінування дорівнює -0,07 (негативне домінування). Переважання продуктивної батьківської форми

надзвичайно виражене у комбінаціях Левит 1/Оригінал та Зоря 87/Томский 16 (3,89 і 1,08 відповідно).

Таблиця 3

Ступінь домінування ознаки насінневої продуктивності F₁ льону при міжсорткових схрещуваннях, урожай 2015 р.

Гібридна комбінація	Маса насіння ♀, г	Маса насіння ♂, г	Маса насіння гібрида, г	Ступінь домінування
Есмань/ Lirina	0,22	0,63	0,62	0,95
Lirina/Есмань	0,63	0,27	0,71	1,44
Lirina/Левит 1	0,63	0,20	0,57	0,71
Гліну́м/Брестский	0,33	0,64	0,48	-0,07
Левит 1/Оригінал	0,20	0,38	0,64	3,89
Левит 1/Брестский	0,20	0,64	0,55	0,59
Зоря 87/Томский 16	0,22	0,49	0,50	1,08

Висновки. Таким чином, успадкування маси насіння у міжсорткових гібридів льону першого покоління може відбуватися за типом як позитивного, так і негативного наддомінування, включаючи випадки проміжного успадкування. У більшості гібридів успадкування маси насіння відбувається за типом позитивного домінування або наддомінування. Випадки позитивного наддомінування варто розглядати як прояви гетерозису і він здебільшого трапляється у комбінаціях, в яких батьківські форми нерівноцінні за насінневою

продуктивністю.

Гетерозисний ефект, котрий спостерігається у комбінаціях гібридів Lirina/Есмань, Надійний/Левит 1, Гліну́м/Брестский, Есмань/Оригінал, Левит 1/Оригінал, Надійний/Гліну́м, Оригінал/Левит 1, Брестский/Гліну́м, Брестский/Зоря 87, Зоря 87/Томский 16, здебільшого забезпечується поєднанням сортів льону олійного за материнську форму і довгунця – за батьківську форму. Ці гібридні комбінації є найбільш цінними і перспективними для подальшої селекційної роботи.

Список використаної літератури:

1. Лен-долгунец / [И. Ф. Дюев, Н. П. Новожилов, Э. С. Карпова и др.]; под ред. М. М. Труша. – М. : “Колос”, 1976. – 350 с.
2. Гончарова А. П. Справочник льновода / А. П. Гончарова, Л. И. Буровникова. – М. : Россельхозиздат, 1968. – 216 с.
3. Объедков М. Г. Лен-долгунец / М. Г. Объедков. – М. : Россельхозиздат, 1979. – 224 с.
4. Кандиба Н. М. Мінливість та успадкування основних господарсько цінних ознак у міжсорткових гібридів льону-довгунця: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с.-г. наук: спец. 06.01.05 “Селекція рослин” / Кандиба Наталія Миколаївна. – Харків, 2006. – 19 с.
5. Зубцов В. А. Льняное семя как функциональная пища / [В. А. Зубцов, Т. И. Лебедева, Л. Л. Осипова и др.] // Селекция, семеноводство, агротехника, экономика и первичная обработка льна-долгунца: науч. тр. ВНИИЛ. Вып. 30. – Торжок: Вариант, 2002. – Т.1. – С. 152–158.
6. Верещагин І. В. Селекція на збільшення вмісту олії у насінні технічних культур / І. В. Верещагин, В. Г. Вировець // Нові наукові дослідження в селекції, технології вирощування та переробки технічних культур: зб. матеріалів наук.-пр. конференції молодих вчених, 8–10 груд. 2010 р. – Суми : ТД “Папірус”, 2011. – С. 19–36.
7. Понажев В. П. Результаты и основные направления развития научных исследований по льну-долгунцу / В. П. Понажев // Селекция, семеноводство, агротехника, экономика и первичная обработка льна-долгунца: науч. тр. ВНИИЛ. Вып. 30. – Торжок: Вариант, 2002. – Т.1. – С. 3–12.
8. Труш М. М. Сравнительная оценка сортов льна по семенной продуктивности / М. М. Труш, Б. Ф. Карпунин, Н. А. Купянская // Селекция, семеноводство и агротехника возделывания льна-долгунца: сб. научн. тр. Вып. XXV. – Торжок: Калининская областная типография, 1988. – С. 16–18.
9. Павлова Л. Н. Оценка сортов льна-долгунца по элементам семенной продуктивности / Л. Н. Павлова // Селекция, семеноводство и агротехника возделывания льна-долгунца: сб. научн. тр. Вып. XXV. – Торжок: Калининская областная типография, 1988. – С. 18–21.
10. Логінов М. І. Селекція та первинне насінництво льону-довгунця: методичні рекомендації / М. І. Логінов, В. П. Динник, В. Б. Ковальов та ін. – Суми : ПП “Нота бене”, 2008–51 с.
11. Beil G.M., Atkins R.E. Inheritance of quantitative in grain sorghum / G.M. Beil, R.E. Atkins // Jowa J. Sci. – 1965. – V. 39, № 3. – P. 345–358.

НАСЛЕДУЕМОСТЬ ПРИЗНАКА СЕМЕННОЙ ПРОДУКТИВНОСТИ ГИБРИДАМИ ЛЬНА-ДОЛГУНЦА F₁ В РЕЗУЛЬТАТЕ МЕЖСОРТОВЫХ СКРЕЩИВАНИЙ

Р. С. Бодян, И. В. Верещагин

Селекция льна-долгунца была направлена на решение вопросов повышения содержания во-

локна и его качества, а также устойчивости к полеганию и основным болезням. В то же время малоисследованными оставались вопросы повышения семенной продуктивности сортов льна-долгунца. В статье представлены результаты скрещивания сортов *Linum usitatissimum* на повышение семенной продуктивности. Раскрываются особенности наследуемости признака массы семян гибридами льна-долгунца F_1 и подается информация о степени доминирования и семенной продуктивности гибридов.

Ключевые слова: лен, гибрид, наследуемость, степень доминирования, масса семян, семенная продуктивность, гетерозис.

HERITABILITY OF SEED PRODUCTIVITY TRAIT OF FLAX HYBRIDS F_1 AS A RESULT OF INTERVARIETAL CROSSINGS

R. S. Bodian, I. V. Vereshchahin

The selective breeding of aimed at resolving the issues of raising the content of fiber, its quality, and resistance to lodging and principal diseases. At the same time, the matters as for raising the seed productivity of the varieties of flax have remained scantily investigated. The article presents the results of crossing varieties of different types of *Linum usitatissimum* for raising the seed productivity. The peculiarities of inheritance of the trait of seeds weight by flax hybrids F_1 and the information on the degree of domination and seed productivity of hybrids are provided.

Keywords: flax, hybrid, inheritance, degree of domination, seeds weight, seed productivity, heterosis.

УДК 631.53.02:346.7

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НАСІННИЦЬКОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ ВИЗНАЧЕНЬ В СУЧАСНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ

С. І. Бердін, к.с.-г.н., доцент,

О. М. Ткаченко, ст. викладач

Сумський національний аграрний університет

У статті детально розглянуті і проаналізовані зміни внесені до термінології в новій редакції Закону України "Про насіння і садивний матеріал", яка набуває чинності з 1 липня 2016 року в зв'язку зі змінами в законодавстві України, визначених Законом "Про внесення змін до деяких законів України щодо приведення законодавства України у сфері насінництва та розсадництва у відповідність з європейськими та міжнародними нормами і стандартами" від 8 грудня 2015 р. №864-VIII. У новій редакції зазнали зміни 21 термін, нове визначення отримали 6 термінів, виключено – 10, введено нових – 11.

Ключові слова: законодавство, насінництво, термінологія, Організації економічного співробітництва та розвитку, Міжнародна асоціація з контролю за якістю насіння

Постановка проблеми. Насінництво є стратегічною галуззю рослинництва, декоративного квітникарства та лісництва. Саме тому ця галузь регламентується низкою законодавчих актів, основними із яких є Закони України "Про насіння і садивний матеріал" та "Про охорону прав на сорти рослин" [1, 2].

Аналіз останніх тенденцій та публікацій. Європейська інтеграція України та структурні зміни на ринку земельних відносин у країні призводять до внесення суттєвих змін до чинного законодавства. Так до Закону України "Про насіння і садивний матеріал", який прийнятий у 2002 році були внесені зміни Законами № 2505-IV від 25.03.2005 [2], № 1759-VI від 15.12.2009 [3], нової редакцією Закону № 5397-VI від 02.10.2012 [4], а також змінами до нової редакції Закону (Законом № 864-VIII від 08.12.2015) [5]. Однак, у пресі та на семінарах [6, 7] присвячених перспективам розвитку галузі насінництва після прийняття нової редакції Закону постійно йшли дискусії, основний зміст, яких зводився до:

а) недоцільності державного регулювання в галузі насінництва;

б) захисту прав власників насіння.

До першої групи виступаючих в основному можна віднести представників крупних аграрних компаній та холдингів [8]. До другої – провідних академічних закладів, котрі займаються селекційно-насінницькою діяльністю селекційні центри [9]. Обговорення справедливості викладок прибічників тієї чи іншої концепції і наслідків впровадження інших підходів до ведення насінництва не є метою цієї статті. В результаті зазначених був прийнятий Закон України "Про внесення змін до деяких законів України щодо приведення законодавства України у сфері насінництва та розсадництва у відповідність з європейськими та міжнародними нормами і стандартами" [10]. Згідно вищезазначеному Закону були внесені поправки у вигляді нових редакцій двадцяти чотирьох з двадцяти дев'яти статей, тобто - це нова редакція Закону, яка набуває чинності у червні 2016 року.

Мета досліджень. Розглянувши внесені зміни, можна сказати про докорінні зміни, щодо відносин у насінництві. Значних змін зазнала термінологія, яка визначається Законом України "Про насіння і садивний матеріал". Саме питанню порівняння термінології, її якісних змін у законо-